

Üniversite Öğrencilerinin Genital Hijyen Davranışları ve Genital Hijyen Ürünlerine Erişimlerinin İncelenmesi

Investigation of University Students' Genital Hygiene Behaviors and Access to Genital Hygiene Products

Abdurrahim UYANIK¹

ÖZ

Çalışma üniversitedeki kız öğrencilerin genital hijyen davranışları, ürünlerine erişim ve fiyat algılarını belirlemek amacıyla yapıldı. Tanımlayıcı tipte yapılan araştırma bir devlet üniversitesinde öğrenim gören, 300 kız öğrenci ile yapıldı. Veriler, literatüre dayalı sosyodemografik özellikler formu ve genital hijyen davranışları ölçeği kullanılarak yüz yüze toplandı. Veri analizinde SPSS 25,0 programı kullanılarak frekans, yüzde, ortalama, standart sapma, t testi, ANOVA testleri kullanıldı. Çalışma sonucunda öğrencilerin ölçek puan ortalaması 95,39±8,86 olarak bulundu. Genital hijyen ürünlerinden en çok kullanılan malzemenin ped (%70,3), sonrasında ise ağda (%12,3) olduğu tespit edildi. Genital hijyen ürün fiyatlarının pahalı olduğunu düşünenlerin sayısı oldukça fazla (n=240, %80,0) olmasına rağmen sadece %38,7'si ürünleri alırken maddi olarak zorlandıklarını belirtti. Sonuç olarak çalışmadan elde edilen bilgilere göre kız öğrencilerin genital hijyen davranışlarının olumlu olduğu ve konu ilgili yapılacak çalışmalarda genital hijyen ürünleri ve fiyatları hakkında eğilim gösterilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Genital Hijyen, Genital Hijyen Ürünleri, Hemşirelik, Sağlık, Üniversite Öğrencileri

ABSTRACT

The study was conducted to determine the genital hygiene behaviours, access to products and price perceptions of female university students. The descriptive study was conducted with 300 female students studying at a state university. Data were collected face-to-face using a sociodemographic characteristics form based on the literature and a genital hygiene behaviour scale. Frequency, percentage, mean, standard deviation, t test and ANOVA tests were used to analyse the data using SPSS 25.0 software. As a result of the study, the mean scale score of the students was found to be 95.39±8.86. It was determined that the most frequently used material among genital hygiene products was pad (70.3%), followed by wax (12.3%). Although the number of those who thought that the prices of genital hygiene products were expensive was quite high (n=240, 80.0%), only 38.7% stated that they had financial difficulties in purchasing the products. In conclusion, according to the information obtained from the study, it is recommended that the genital hygiene behaviours of female students are positive and that future studies on the subject should show a trend on genital hygiene products and prices.

Keywords: Genital Hygiene, Genital Hygiene Products, Nursing, Health, University Students

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu 13.09.2023 tarihli 16.25 Karar ve 345229 sayılı yazı ile izin ve çalışmada kullanılabilme için ölçeği geliştiren Karahan N. ' den mail yolu ile ölçek kullanım izni alındı.

¹ Öğretim Görevlisi, Abdurrahim UYANIK, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, abdurrahim.uyanik@gop.edu.tr , ORCID No: 0000-0001-6033-1440

İletişim/Corresponding Author:

Abdurrahim UYANIK

Geliş Tarihi/Received : 25.11.2023

E-posta/E-mail:

abdurrahim.uyanik@gop.edu.tr

Kabul Tarihi/Accepted: 04.12.2023

Yayın Tarihi/Published: 31.12.2023

GİRİŞ

Genital enfeksiyonlar, üreme çağındaki (15-49 yaş) kadınlar arasında sık görülen bir sağlık sorunudur. Türkiye'de genital enfeksiyonların görülme sıklığı %37,1 ile %85 arasında değişmektedir (1). Genital bölge, dış ortamla teması olmayan ve vücudun en sıcak, nemli bölgelerinden birisidir. Bu özelliği ile mikroorganizmaların yerleşip çoğalabileceği bir ortam sunmaktadır. Bunun yanında kadınlarda üretranın, anüsün ve vajinanın anatomik yakınlığı ile yanlış genital hijyen alışkanlıkları, mikroorganizmaların anüsten vajinaya ve/veya üretraya kolayca taşınmasına neden olarak ürogenital enfeksiyonlara yol açabilmektedir (2). Bu enfeksiyonların gelişimi birçok faktöre bağlıdır. Bu faktörler arasında yaşam tarzı, gebelik, doğum ve genel hijyen uygulamaları yer almaktadır (3). Genital hijyen, kadın sağlığının ve üreme sağlığının korunması ve sürdürülmesi açısından en kritik unsurlardan biridir (4). Yanlış genital hijyen uygulamaları üreme ve ürogenital sistem enfeksiyonları, serviks kanseri, okul devamsızlığı veya okul terkine, akademik performans, benlik saygısı ve yaşam kalitesinde düşüşe neden olabilmektedir (5). Özellikle üniversite öğrencileri, eğitim öğretim süreçleri boyunca kalabalık ortamlarda bulduklarından dolayı (yurt, apart otel, vb.) kişisel temizlik ve genital hijyen davranışlarını eksik uygulayabilmektedirler. Yanlış genital hijyen davranışları arasında en sık karşılaşılan durumlar genital bölgenin yanlış temizlenmesi (arkadan öne doğru), temizlik sonrası genital bölgenin nemli bırakılması, genital bölgenin aşırı sık yıkanması, adet döneminde hijyenik olmayan kıyafetlerin kullanılması, naylon tekstil kumaştan iç çamaşırı giyilmesi, banyo yapılmaması ve ellerin yıkanmaması gibi unsurları içermektedir (6-8). Bunların yanı sıra genital spreyleyler, ıslak mendiller, vajinal duş, pudra, banyo köpüğü gibi doğal florayı bozan genital uygulamaların kullanılması da enfeksiyonlara neden olabilmektedir (9).

Genital sistem enfeksiyonlarının önlenmesinde, hem birincil (primer) koruma hem de ikincil (sekonder) koruma oldukça önemlidir. Birincil koruma, enfeksiyonun ortaya çıkmasını engellemeye yönelik önlemleri içerirken, ikincil koruma, alt genital bölgedeki enfeksiyonun üst genital bölgeye ilerlemesini, komplikasyonların ortaya çıkmasını ve bulaşmanın yayılmasını önlemeyi hedefler. Hemşirelerin hastaları bilgilendirmesi, enfeksiyonlardan korunma ve gelişmelerini engellemede kritik bir rol oynamaktadır.

Üreme Sistemi Enfeksiyonlarının Önlenmesi ve Genital Hijyen Davranışının Kazandırılmasında Hemşirelik Eğitim Önerileri

- Mahremiyete saygı duyulmalı ve kişiler ile güven ilişkisi sağlanmalı,
- Üreme sistem enfeksiyonları (ÜSE) ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara karşı (CYBE) koruyucu önlemler hakkında bilgi verilmeli, gerekli hallerde uygun birimlere yönlendirmeler yapılmalı,
- Vajinal duş, sprey, pudra türevi kimyasal maddelerin kullanımı vajinal florayı bozacağı için bu tarz uygulamalardan kaçınılması gerektiği anlatılmalı,
- Pamuklu ve temiz iç çamaşırlarının tercih edilmesi gerektiği anlatılmalı,
- Perine temizliği hakkında doğru beceriler kazandırılmalı, temizleme işleminin önden arkaya doğru yapılması gerektiği anlatılmalı,
- Islak iç çamaşırı veya bikini ile durulmaması gerektiği anlatılmalı
- Naylon ve/ veya dar çamaşırların tercih edilmemesi gerektiği anlatılmalı
- Küvet yerine ayakta duş şeklinde banyo tercih edilmesi gerektiği anlatılmalı
- İç çamaşırları sıcak su ve kokusuz deterjanlar ile yıkanmalı
- İç çamaşırları sıcak ütü ile ütülenmeli
- Uzun süre kilotlu çorap giyinmekten kaçınılmalı
- Menstrüasyon sırasında hijyen kurallarına uyulmalı
- Vajinal enfeksiyon bulguları izlenmeli, gerektiğinde hastaneye başvuru yapılmalı
- Tampon kullanımından kaçınılmalıdır (3,10).

Öğrencilerin genellikle sınırlı bütçelerinin olması ve genital hijyen ürünlerinin yüksek maliyetleri, cinsel sağlık ve hijyenlerini koruma konusundaki ihtiyaçlarını karşılamalarını güçleştirebilmektedir. Literatür genelinde öğrencilerin genital hijyen davranışları ve uygulamaları hakkında çalışmaların yapıldığı gözlemlenmiş, ancak ürünlere erişimleri ve fiyat düşünceleri hakkında veri olmadığı görülmektedir. Bu doğrultuda, bu çalışma ile üniversitedeki kız öğrencilerin genital hijyen davranışları, genital hijyen ürünlerine erişim ve fiyat algılarını belirlemek, hijyen konularında farkındalık oluşturmak, gerekli eğitimlere ve ihtiyaç duyulan politikalara kapı aralamak amacıyla hazırlanmıştır.

Çalışma Soruları

1. Üniversite öğrencileri genital hijyen hakkında neler biliyor?
2. Üniversite öğrencileri genital hijyen ürünleri hakkında neler biliyor?
3. Üniversite öğrencileri genital hijyen ürünlerini nereden temin ediyor?
4. Üniversite öğrencilerinin genital hijyen ürünleri hakkında fiyat algıları nasıl?
5. Üniversite öğrencilerinin genital hijyen davranışları nasıldır?

MATERYAL VE METOT

Çalışma üniversitedeki kız öğrencilerin genital hijyen davranışları, ürünlerine erişim ve fiyat algılarını belirlemek amacıyla yapıldı.

Verilerin Toplanması: Araştırma Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Erbaa yerleşkesinde öğrenim görmekte olan kız öğrenciler ile okul sınırları içerisinde yüz yüze görüşülerek çalışmanın amacı ve konusu hakkında bilgiler verilir ve aydınlatılmış onam okunduktan sonra yapıldı.

Araştırmanın Evreni ve Örnekleme: Erbaa yerleşkesindeki kız öğrenci sayısının 1191 olduğu belirlendi. Evren sayısı belirlendikten sonra örneklem büyüklüğünü saptamada, evrendeki birey sayısı bilinen örneklem formülünden yararlanıldı. %95 güven aralığı, %5 hata payına göre 291 kız öğrencinin çalışmaya dahil edilmesi planlandı. Çalışmaya katılmaya gönüllü olan 300 kız öğrenci ile çalışma tamamlandı.

Veri Toplama Araçları

Sosyodemografik Özellikler Formu: Sosyodemografik özellikler formu ilgili literatür taramasından elde edilen veriler ışığında oluşturuldu. Anketin birinci bölümünde yaş, okunan bölüm, medeni durum, aile eğitim durumu, barınılan yer ve gelir düzeyi algıları soruldu. İkinci bölümde ise genital hijyen davranışlarını sorgulayan ve genital hijyen için kullanılan malzemeler hakkında bilgi almak amacıyla yine literatür eşliğinde hazırlanmış 12 adet sorudan oluşmaktadır (11-13).

Genital Hijyen Davranışları Ölçeği: Karahan tarafından geliştirilen ölçek 5li likert tipte, 23 sorudan oluşmaktadır (14). Ölçeğin beş maddesi ters çevrilerek hesaplanmaktadır. Ölçek üç alt boyuttan (genel hijyen alışkanlıkları, adet hijyeni alışkanlıkları ve anormal bulgu farkındalığı) oluşmaktadır. Ölçeğin tümüne ait cronbach alfa değeri 0,80' dir. Ölçekten minimum 23, maksimum 115 puan alınmakta, yüksek puanlar genital hijyen davranışının olumlu olduğunu göstermektedir (14). Ölçeğin bu çalışmadaki cronbach alpha değeri 0,70 olarak hesaplandı.

Verilerin Analizi: Verilerin analizinde Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 25,0 versiyonu kullanıldı. Verilerin istatistiksel analizinde frekans, yüzde değerleri, ortalama, standart sapma, ortanca, Independent Samples t Testi ve ANOVA testleri kullanıldı. Elde edilen sonuçların değerlendirilmesinde %95 güven aralığı ve $p < 0.05$ yanılıgı düzeyi dikkate alındı.

Araştırmanın Etik Yönü

Araştırmanın yürütülmesi için Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu 13.09.2023 tarihli 16.25 karar ve 345229 sayılı yazı ile etik izin alındı. Ayrıca çalışmada kullanılan ölçek için ölçeği geliştiren kişiden mail yolu ile ölçek kullanım izni alındı.

Araştırmanın Kısıtlılıkları

Bu araştırma belli bir bölgedeki üniversite öğrencilerine uygulandığı için araştırmadan elde edilen sonuçlar tüm kız öğrencilere genellenemez.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Çalışmaya 300 kız öğrenci dâhil edildi. Öğrencilerin %52,0'sinin sağlık bölümünde öğrenim gördüğü, %96,3'ünün bekâr ve %83'ünün yurttan kaldığı tespit edildi. Öğrencilerin annelerinin %68,7'si ve babalarının %59,3'ünün eğitim düzeyi çoğunlukla ilkokuldu (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyodemografik Özellikleri

Sosyodemografik Özellikler		
Yaş	20.31± 2.32 (min.17, max. 36)	
	n	%
Okunan Bölüm		
Sağlık	156	52,0
Diğer	144	48,0
Eğitim		
Ön lisans	190	63,3
Lisans	110	36,7
Medeni durum		
Bekâr	289	96,3
Evli	11	3,7
Baba Eğitim Düzeyi		
Okuryazar değil	7	2,3
İlkokul	178	59,3
Lise	89	29,7
Ön lisans	7	2,3
Lisans	17	5,7
Lisansüstü	2	0,7
Anne Eğitim Düzeyi		
Okuryazar değil	33	11,0
İlkokul	206	68,7
Lise	52	17,3
Ön lisans	5	1,7
Lisans	4	1,3
Yaşanılan Yer		
Köy	54	18,0
İlçe	118	39,3
İl	128	42,7
Gelir Düzeyi		
Düşük	29	9,7
Orta	262	87,3
Yüksek	9	3,0
Barınılan Yer		
Ev	51	17,0
Yurt	249	83,0

Öğrencilerin genital hijyen bilgi kaynağının %56,3'ünün ailesi ve %21,7'sinin ise sağlık personeli olduğu belirlendi. Öğrencilerin %29,3'ünün genital bölgeyi arkadan öne doğru

temizlediği, %93,3'ünün temizlikte hem su hem de tuvalet kâğıdı kullandığı tespit edildi (Tablo 2). Demirağ ve Cin'in çalışmasında katılımcıların %63,9'unun temizliği önden arkaya doğru yaptığı, Özdemir ve ark. hemşirelik öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada birinci sınıf öğrencilerinin taharetlenme stillerinin %45,8'inin yanlış (arkadan öne doğru) olduğu raporlanmıştır (2,11).

Genital bölgeye herhangi bir ürün kullanıyor musunuz sorusuna (%9,3) genellikle krem ve jel kullandıkları bilgisi kaydedildi. Benzer bir çalışmaya göre vajinal ve genital bölgede kullanılan ürünler sorgulandığında %49,8'inin çoğunlukla krem, sprey ve jel kullandıkları saptanmıştır (15). Genital hijyen ürünlerinden en çok kullanılan malzemenin ped (%70,3), sonrasında ise ağda (%12,3) olduğu tespit edildi. Bu ürünleri çoğunlukla kişisel bakım mağazalarından aldıklarını ve öğrencilerin %23,7'si ürünleri alırken utanma/ gizleme duygusu yaşadıkları tespit edildi. Yapılan çalışmalarda öğrencilerin çoğunluğunun menstrüasyon döneminde hazır ped kullandıkları çalışmamız ile benzerlik açısından aynıydı (16-19). Ürün fiyatlarının pahalı olduğunu düşünenlerin sayısı oldukça fazla (n=240, %80,0) olmasına rağmen sadece %38,7'si ürünleri alırken maddi olarak zorlandıklarını belirtti (Tablo 2). Sosyoekonomik düzeyin, genital hijyen bilgi seviyesini pozitif yönde etkilediğine dair çalışmalar mevcuttur (12,20,21).

Tablo 2. Genital Hijyen ve Ürünler Hakkındaki Düşünceler

Genital Hijyen ve Ürünleri Hakkındaki Düşünceler	n	%
Eğitim alma durumu		
Evet	300	100
Eğitim alınan yer		
Arkadaş	5	1,7
İnternet	51	17,0
Sağlık personeli	65	21,7
Aile	169	56,3
Diğer	10	3,3
Genital bölge temizleme şekli		
Önden arkaya	212	70,7
Arkadan öne	88	29,3
Genital Bölgeyi temizleme malzemesi		
Sadece su ile	15	5,0
Sadece tuvalet kâğıdı ile	5	1,7
Su ve tuvalet kâğıdı ile	280	93,3
Genital bölgeye krem, parfüm, vb. malzeme kullanma durumu		
Evet	28	9,3
Hayır	272	90,7
Genital bölge tüy temizliğinde kullanılan materyal		
Ağda	105	35,0
Jilet	115	38,3
Eldiven	21	7,0
Epilatör	50	16,7
Makas	1	0,3
Tüyenme yok	8	2,7
Genital hijyen ürünlerinin temin edildiği yer		
Online	35	11,7
Market- bakkal	86	28,7
Kişisel bakım mağazaları	179	59,7
Genital hijyen ürün fiyatları hakkında düşünce		
Normal	58	19,3
Pahalı	240	80,0
Ucuz	2	0,7
Genital hijyen ürünlerinin temininde maddi olarak zorlanma durumu		
Evet	116	38,7

Hayır	184	61,3
En sık alınan genital hijyen ürünü		
Ped	211	70,3
Jilet	26	8,7
Ağda	37	12,3
Jel	16	5,3
Mendil	10	3,3
Genital hijyen ürünlerini alırken utanma/ gizleme gereksinimi duyma durumu		
Evet	71	23,7
Hayır	229	76,3
Genital hijyen ürünleri aylık tutar (tl)	348,45± 289,11 (min.40tl, max. 3000tl)	

Genital bölgeyi temizleme şekillerinin ve genital hijyen ürünleri fiyat algılarının bazı sosyodemografik özellikler ile karşılaştırılmasına bakıldığında, okunan bölüm ile genital bölgeyi temizleme şekilleri arasında anlamlı bir farkın olduğu ($p<0.01$) görüldü. Aileden eğitim alan öğrencilerin 77'sinin genital bölgeyi yanlış yöntemle temizlediği ve konu hakkında eğitim alınan yer ile temizleme şekli arasında anlamlı bir fark olduğu tespit edildi ($p<0.001$). Ürün fiyat algıları ile gelir düzeyleri ($p=0.05$) ve ürün fiyatlarının pahalı ya da ucuz olması düşünceleri arasında ($p<0.01$) anlamlı bir fark olduğu görüldü (Tablo 3).

Tablo 3. Genital Bölgeyi Temizleme Şekli, Genital Hijyen Ürünleri Fiyat Algısı ve Sosyodemografik Özellikler

Değişkenler	Genital bölgeyi temizleme şekli			χ^2, p
	Önden arkaya	Arkadan öne		
Bölüm				
Sağlık	121	35		$\chi^2 = 7.45$ $p = 0.006$
Diğer	91	53		
Eğitim				
Önlisans	133	57		$\chi^2 = 0.11$ $p = 0.73$
Lisans	79	31		
Eğitim Alınan Yer				
Arkadaş	3	2		$\chi^2 = 53.98$ $p = 0.000$
İnternet	45	6		
Sağlık personeli	64	1		
Aile	92	77		
Diğer	8	2		
Medeni Durum				
Bekâr	202	87		$\chi^2 = 2.25$ $p = 0.18$
Evli	10	1		
Değişkenler	Genital Hijyen Ürünleri Algısı			χ^2, p
	Normal	Pahalı	Ucuz	
Ürün fiyat pahalılığı				
Evet	6	109	1	$\chi^2 = 24.33$ $p = 0.000$
Hayır	52	131	1	
Gelir Düzeyi				
Düşük	8	20	1	$\chi^2 = 9.38$ $p = 0.05$
Orta	20	215	1	
Yüksek	1	1	0	

($p<0.01/p=0.05$)

Genital hijyen davranışları ölçeği total ve alt boyutlarının toplam puanları genital hijyen farkındalığı, adet hijyen farkındalığı ve anormal hijyen farkındalığı puan ortalamaları sırası ile 48,63±5,16, 34,99±3,74 ve 11,76± 2,72 idi. Bu çalışmada öğrencilerin genital hijyen ölçeğinden 115 üzerinden 95,39±8,86 puan alması, genital hijyen davranışının olumlu olduğunu göstermektedir. Literatürde genital hijyen davranışları ölçeği kullanılarak yapılan çalışmalarda bulgularımızla benzer sonuçlar elde edildiği görüldü. Genital hijyen davranışı puan ortalamasını Demirağ ve Cin 86,89 ± 7,124, Bulut ve Çelik 87,60±8,97; Kartal ve ark. ise 95,25±8,57 olarak

raporlamıştır. Bizim sonuçlarımızın puan ortalamasının yüksek olması ile yapılan çalışmalar benzerdi (11,13,22).

Öğrencilerin hijyen davranışları üzerinde okunan bölüm, genital bölgeyi temizleme şekli, barınılan yer, gelir düzeyi, eğitim alınan ve yaşamın çoğunluğunun geçtiği yerler anlamlı iken ($p < 0.05$); önlisans veya lisans bölümü okumanın ise anlamlı olmadığı saptandı ($p > 0.05$) (Tablo 4). Mamuk ve ark. çalışmasında genital hijyen davranışlarının okul türü, anne ve baba eğitim durumunun anlamlı olduğu ancak yaş, sınıf düzeyi, yaşanılan yer ve ekonomik durumun anlamlı olmadığı ($p > 0.05$) gözlemlendi (6).

Tablo 4. Genital Hijyen Davranışları Ölçeği Toplam ve Alt Gruplarının Puan Ortalamaları ve Bazı Değişkenlere Göre Karşılaştırılması

	Genel Hijyen Davranışları	Adet Hijyeni	Anormal Bulgu Farkındalığı	Genital Hijyen Davranışları Toplam
Ölçek Alt Boyutları ve Total Puan Ortalamaları	48,63±5,16	34,99±3,74	11,76± 2,72	95,39±8,86
X±SD				
Okunan Bölüm				
Sağlık	49,24±4,87	35,51±3,48	11,76±2,62	96,52±8,59
Diğer	47,97±5,40	34,42±3,93	11,77±2,84	94,16±9,02
	<i>t: 2.142</i>	<i>t:2.558</i>	<i>t: -0.025</i>	<i>t: 2.319</i>
	<i>p:0.033</i>	<i>p:0.011</i>	<i>p: 0.980</i>	<i>p: 0.021</i>
Eğitim				
Önlisans	48,67±5,00	35,13±3,72	11,86±2,63	95,66±8,60
Lisans	48,56±5,45	34,75±3,76	11,60±2,88	94,91±9,32
	<i>t: 0.178</i>	<i>t: 0.841</i>	<i>t: 0.805</i>	<i>t: 0.706</i>
	<i>p: 0.859</i>	<i>p: 0.401</i>	<i>p: 0.422</i>	<i>p: 0.481</i>
Genital Bölge Temizleme Şekli				
Önden Arkaya	49,24±5,06	35,31±3,78	11,90±2,61	96,45±8,59
Arkadan Öne	34,22±3,54	34,22±3,54	11,44±2,97	92,82±9,02
	<i>t: 3.235</i>	<i>t:2.302</i>	<i>t: 1.325</i>	<i>t: 3.279</i>
	<i>p:0.001</i>	<i>p:0.022</i>	<i>p: 0.186</i>	<i>p: 0.001</i>
Kalınan Yer				
Ev	50,72±5,45	36,13±3,26	12,19±2,66	99,05±9,02
Yurt	48,20±5,00	34,75±3,79	11,67±2,73	94,64±8,66
	<i>t: 3.224</i>	<i>t:2.416</i>	<i>t: 1.235</i>	<i>t: 3.294</i>
	<i>p: 0.001</i>	<i>p: 0.016</i>	<i>p: 0.218</i>	<i>p: 0.001</i>
Yaşamın Çoğunluğunun Geçtiği Yer				
İl	48,79±4,79	35,16±4,00	11,83±2,58	95,79±8,29
İlçe	49,10±5,44	34,82±3,60	12,15±2,36	96,07±9,04
Köy	47,22±5,22	34,96±3,41	10,75±3,51	92,94±9,51
	<i>F: 2.591</i>	<i>F: 0.258</i>	<i>F: 5.035</i>	<i>F: 2.569</i>
	<i>p: 0.077</i>	<i>p: 0.773</i>	<i>p: 0.007</i>	<i>p: 0.078</i>
Gelir Düzeyi				
Düşük	47,51±4,62	34,34±3,49	11,55±3,25	93,41±8,93
Orta	48,67±5,21	34,95±3,76	11,74±2,66	95,37±8,84
Yüksek	51,11±4,88	38,11±2,02	13,22±2,43	102,44±6,06
	<i>F: 1.728</i>	<i>F: 3.636</i>	<i>F: 1.386</i>	<i>F: 3.633</i>
	<i>p: 0.179</i>	<i>p: 0.028</i>	<i>p: 0.252</i>	<i>p: 0.028</i>
Eğitim Alınan Yer				
Arkadaş	52,00±5,70	36,00±3,80	11,40±2,50	99,40±7,56
İnternet	49,41±5,08	35,64±2,97	11,82±2,79	96,88±8,19
Sağlık Personeli	50,12±4,97	34,76±4,43	12,12±2,51	97,01±8,73
Aile	47,88±5,18	34,86±3,70	11,76±2,68	94,50±9,13
Diğer	46,00±2,53	34,80±3,04	9,40±3,77	90,20±5,07

<i>F</i> : 3.858	<i>F</i> : 0.592	<i>F</i> : 2.222	<i>F</i> : 2.485
<i>p</i> : 0.005	<i>p</i> : 0.669	<i>p</i> : 0.067	<i>p</i> : 0.044

($p < 0.05$)

SONUÇ VE ÖNERİLER

Üniversite öğrencilerinde genital hijyen ve cinsel sağlık eğitimlerine odaklanmak önemlidir. Genital hijyen konusunda erken yaşta bilinçlendirme, gelecekteki sağlık sorunlarının önlenmesine yardımcı olabilir. Genital hijyen davranışlarının yaygınlaştırılması için toplumun genel sağlık bilincini artırmak da oldukça önemlidir. Hemşireler, bu konuda bilinçlendirici kampanyalar düzenlemeli ve sağlıkla ilgili doğru bilgiyi yaymalıdır. Okullarda belli zaman aralıkları ile genital hijyen ve cinsel sağlık hakkında eğitimler vermeli, sağlıklı davranış oluşturabilmek için bilgilendirme toplantıları, eğitimler ve konferanslar yapmalıdır. Ayrıca, öğrencilerin genital hijyen ürünlerine ulaşımının kısıtlı olması, özellikle yurt gibi kalabalık ortamları ortak kullanmaları sebebiyle genital hijyen ürünlerine ulaşımı ve genital hijyeni sürdürme davranışlarının güç olduğu gözlemlenmektedir. Bu durumun maddi kaynaklı olması, yurt odalarında banyo, tuvalet gibi ortak kullanım alanlarının çok fazla kişi tarafından kullanması ve gerekli temizlik işlemlerinin yetersiz kalması gibi sebepler sayılabilmektedir.

Bu çalışma üniversite öğrencilerinin genital hijyen ürünlerine erişimlerini, genital hijyen davranışlarını ve genital hijyen ürünleri hakkında fiyat algılarını inceleyerek, alandaki bilgi ve uygulamaları derinlemesine anlayabilmek amacıyla gerçekleştirildi. Çalışma sonucunda öğrencilerin ölçek puan ortalaması $95,39 \pm 8,86$ olarak bulundu. Genital hijyen ürünlerinden en çok kullanılan malzemenin ped (%70,3), sonrasında ise ağda (%12,3) olduğu tespit edildi. Genital hijyen ürün fiyatlarının pahalı olduğunu düşünenlerin sayısı oldukça fazla ($n=240$, %80,0) olmasına rağmen sadece %38,7'si ürünleri alırken maddi olarak zorlandıklarını belirtti. Çalışmadan elde edilen bilgilere göre kız öğrencilerin genital hijyen davranışlarının olumlu olduğu ve konu ilgili gelecek çalışmaların genital hijyen ürünleri ve fiyatları hakkında eğilim gösterilmesi önerilmektedir.

Sonuç olarak, genital hijyen davranışları kişisel sağlığın korunması ve cinsel sağlık sorunlarının önlenmesi açısından kritik bir rol oynamaktadır. Bu nedenle hemşireler ve kadın sağlığı alanında uzman kişiler tarafından cinsiyet, yaş ve toplumsal faktörlere duyarlı geniş kapsamlı bir eğitim ve bilinçlendirme programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu programlar, sağlıklı ve bilinçli genital hijyen davranışlarını desteklemek ve öğrencilerin sağlık bilincini artırmak için önemli bir araç olacağı düşünülmektedir.

Finansal destek ve çıkar çatışması

Finansal kaynak: Bu makale ile ilgili herhangi bir finansal kaynaktan yararlanılmamıştır.

Çıkar çatışması: Bu makale ile ilgili herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKLAR

1. Parlas M, Eryılmaz G. The effects of the Precede-Proceed model-based educational program on genital hygiene behaviors: A randomized controlled trial, Health Care for Women International. 2023;1–19.
2. Özdemir S, Ortağ T, Tosun B, Özdemir Ö, Bebiş H. Hemşirelik yüksek okulu öğrencilerinin genital hijyen hakkındaki bilgi düzeylerinin ve davranışlarının değerlendirilmesi. Gülhane Tıp Derg. 2012;54:120-128.
3. Pekcan N. Üreme sistemi enfeksiyonları ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar. Hemşirelik ve ebelik için kadın sağlığı ve hastalıkları. Ankara Nobel Tıp Kitapevi. 2022;588-623.
4. Gözüyeşil E. Investigation of genital hygiene behavior: An example of slum area. Ortadoğu Tıp Derg. 2020;12(2): 186-193. <https://doi.org/10.21601/ortadogutipdergisi.715599>.

5. Belayneh Z, Mekuriaw B. Knowledge and menstrual hygiene practice among adolescent school girls in southern Ethiopia: A cross-sectional study. *Belayneh and Mekuriaw BMC Public Health*. (2019)19:1595. <https://doi.org/10.1186/s12889-019-7973-9>.
6. Mamuk R, Parlan H, Asif E, Deveci M, Akdeniz E. An Assessment of menstrual and genital hygiene behaviours among adolescent females at Gazimağusa, Northern Cyprus. *Clin Exp Health Sci*. 2022;12:185-191. doi: 10.33808/clinexphealthsci.909836.
7. Czerwinski B. Variation in feminine hygiene practices - as a function of age. *Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing*. 2000;29(6):625–33. doi: 10.1111/j.1552-6909.2000.tb02076.x.
8. Karadeniz H, Öztürk R, Ertem G. Analysis of genital hygiene behaviors of women who applied to women's illnesses and birth policlinic. *Erciyes Med J*. 2019;41(4):402–8. doi: 10.14744/etd.2019.37132.
9. Frage M, Miller K, Davis A. Cultural aspects of menstruation and menstrual hygiene in adolescents. *Expert Rev. Obstet. Gynecol*. 2011;6(2):127–139.
10. Arslan M, Emre N, Külcü B, Özşahin A, Edirne T. Kadınların genital hijyen davranışları ve bu davranışların vajinal enfeksiyona etkisi. *Ege Tıp Dergisi*. 2023;62(2):240-248.
11. Demirağ H, Cin A. Sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinin genital hijyen davranışlarının incelenmesi. *Bozok Tıp Derg*. 2019;9(1):42-50.
12. Durmuş M, Zengin N. Investigation of genital hygiene behaviors of women. *J Health Pro Res*. 2020;2(3):113-120.
13. Bulut A, Çelik G. Hemşirelik öğrencilerinin perspektifinden genital hijyen davranışları. *Ankara Eğt. Arş. Hast. Derg*. 2019;52(3):227-232.
14. Karahan N. Genital hijyen davranışları ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik güvenirlik çalışması. *İstanbul Med J*. 2017;18:157-62. doi: 10.5152/imj.2017.82957.
15. Crann S, Cunningham S, Albert A, Money D, Doherty K. Vaginal health and hygiene practices and product use in Canada: a national cross-sectional survey. *BMC Women's Health*. 2018;18:52. doi: <https://doi.org/10.1186/s12905-018-0543-y>.
16. Şıpkın S. Sağlık yüksekokulunda öğrenim gören kız öğrencilerin genital hijyen alışkanlıklarının belirlenmesi. 1. Ulusal Ebelik Kongresi, Sakarya. 2007;35.
17. Ünsal A. Üniversitede okuyan kız öğrencilerin genital hijyen davranışları. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*. 2010;5(13).
18. Bilgiç D, Yüksel P, Gülhan H, Şirin F, Uygun H. Üniversitede yurttan kalan kız öğrencilerin genital hijyen davranışları ve sağlık sonuçları. *ACU Sağlık Bil Derg*. 2018. doi: <https://doi.org/10.31067/0.2018.86>.
19. Koyun A, Özpulat F, Özvarış ŞB. Bir eğitim programı geliştirme ve değerlendirme süreci: ortaöğretim kız öğrencileri için "genital hijyen" eğitim programı. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2013;2(4).
20. Cangöl E, Tokuç B. Jinokoloji polikliniğine başvuran kadınlarda genital enfeksiyon sıklığı ve genital hijyen davranışları. *FN Hem Derg*. 2013;21(2):85-91.
21. Çankaya S, Ege E. Evli kadınların genital hijyen davranışlarının ürogenital semptomlar ile ilişkisi. *Türkiye Klinikleri J Nurs Sci*. 2014;6(2):94-101.
22. Kartal Y, Engin B, Teke B. Genital hygiene behaviors of midwifery students. *International Journal of Caring Sciences*. 2020;13(3)-2030.